

Република Србија
Повереник за информације
од јавног значаја и заштиту
података о личности
Служба Повереника
Сектор за жалбе и извршења –
приступ информацијама

Тел: +381 (0) 11 3408 900
Факс: +381 (0) 11 3343-379
Булевар краља Александра 15
11000 Београд
office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

Број: 07-00-04993/2015-03

Датум: 25.02.2016. године

Г-дин Костић Владимир
НУНС Центар за истраживачко новинарство

11000 Београд
Ресавска 28

У прилогу се доставља решење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, донето по Вашој жалби изјављеној против обавештења Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. у Ужицу, број: 8394/15 од 14.12.2015. године због недобијања тражених информација по Вашем захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 03.12.2015. године, на основу члана 23. и члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“ бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10).

Број: 07-00-04993/2015-03

Датум: 25.02.2016. године

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, у поступку по жалби коју је изјавио Костић Владимир, новинар НУНС Центра за истраживачко новинарство, Београд, Ресавска 28, против обавештења Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. у Ужицу, број: 8394/15 од 14.12.2015. године због недобијања тражених информација по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 03.12.2015. године, на основу члана 35. став 1. тачка 5. и члана 33. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“ бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), а у вези са чланом 59. Закона о заштити података о личности („Сл. гласник РС“ број 97/08, 104/09 – др. закон, 68/12 – одлука УС и 107/12), као и члана 23. и члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 236. став 2. Закона о општем управном поступку, доноси

РЕШЕЊЕ

I Налаже се Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. у Ужицу, да без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана пријема овог решења, Костић Владимиру, новинару НУНС Центра за истраживачко новинарство, Београд, Ресавска 28, достави тражене информације односно копије докумената у којима су исте садржане, и то:

- уговора и анекса уговора које је Агенција закључила са привредним друштвом „Pink international company“ у периоду 01.01.2013 – 03.12.2015. године; докумената из којих се може сазнати да ли је и када „Pink international company“ испунио обавезе по основу наведених уговора, као и одлука на основу којих је Агенција закључила наведене уговоре, и
- докумената из којих се може сазнати са којим правним лицима, када, у коју сврху (осигурање извоза, краткорочно кредитирање, факторинг или издавање гаранција), у ком износу и под којим условима (рок отплате, камата и сл.) је Агенција закључила уговоре у оквиру своје делатности у периоду 01.01.2013 – 03.12.2015. године,

с тим што ће, пре достављања, заштити податке о личности као што су: адресни подаци, лични матични број грађана и сл, уколико су садржани у наведеним документима и исте учинити недоступним.

II О извршењу решења из става I диспозитива Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. у Ужицу, ће обавестити Повереника у року од 7 дана од пријема овог решења.

Образложење

Костић Владимир, новинар из Београда, као тражилац информације, изјавио је 29.12.2015. године жалбу Поверенику против обавештења Агенције за осигурање

финансирање извоза Републике Србије а.д. у Ужицу, број: 8394/15 од 14.12.2015. године због недобијања тражених информација по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 03.12.2015. године. У прилогу је доставио копије наведеног обавештења и поднетог захтева.

Поступајући по жалби, Повереник је дана 06.01.2016. године доставио жалбу Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. у Ужицу, као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ради изјашњења.

У одговору на жалбу од 15.01.2016. године, орган власти је остао при наводима из обавештења број: 8394/15 од 14.12.2015. године. Такође је навео: да, узимајући у обзир релевантне међународне споразуме, нема могућност да доставља појединачне информације о страним правним лицима са којима је у правном односу јер је давање таквих информација забрањено; да тражене информације које се односе на пословне аранжмане са „Pink international company“ представљају пословну тајну и не могу бити учињене доступним трећим лицима у складу са чл. 9. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да су подаци о кредитној способности и финансијском положају клијената Агенције строго поверљиви и могу се користити искључиво у сврху обраде захтева за закључење аранжмана из њене делатности; да је обим тражене документације која се односи на све уговоре закључене у периоду 01.01.2013 – 03.12.2015. године такав да није у могућности да изврши копирање исте без несразмерних трошкова и ангажовања додатног људства, те да постоји сумња да се ради о злоупотреби у смислу члана 13. наведеног Закона.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац поднео органу власти захтев од 03.12.2015. године, којим је тражио достављање информација ближе наведених у ставу I диспозитива овог решења. У захтеву је навео да је један од уговора закључених са „Pink international company“ спомињала у својој изјави чланица Савета за борбу против корупције.

Даље је, увидом у списе предмета, утврђено да је поступајући по наведеном захтеву орган власти жалиоцу доставио акт број: 8394/15 од 14.12.2015. године, којим га је обавестио: да је Агенција основана Законом о Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 61/05 и 88/10); да је, према одредбама члана 5. наведеног Закона, Агенција правно лице које има право да закључује уговоре и предузима правне послове и да послује као затворено акционарско друштво, те да нема статус државног органа или имаоца јавног овлашћења; да је одредбама члана 3. наведеног Закона прописана делатност Агенције, као и да је дужна да исту обавља у складу са одредбама тог Закона и других прописа и међународним споразумима и уговорима; да је одредбама чл. 72. ст. 2. и 3. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон и 5/15) регулисана пословна тајна; да је Агенција донела Одлуку о пословној тајни бр. 41/05 од 01.11.2005. године, којом је, између осталог, утврђено да пословну тајну представљају подаци, информације и документација оформљена од стране Агенције, који се односе на домаћа и страна правна лица и предузетнике, као и подаци о комитентима Агенције и лицима са којима Агенција закључује уговоре и др.; да „Pink international company“ јесте клијент Агенције, да има вишегодишње извозне послове и да, у складу са закљученим уговором, уредно сервисира своје обавезе према Агенцији односно нема неизмирених обавеза, као и

да је одобрење пласмана извршено у свему у складу са Статутом и процедурама Агенције.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. истог Закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. истог Закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону, а ставом 2. да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1.

Чланом 16. став 1. истог Закона прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, док је ставом 10. истог члана прописано да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Имајући у виду садржину поднетог захтева и обавештења органа власти од 14.12.2015. године које је жалиоцу достављено поводом истог, Повереник налази да орган власти по захтеву жалиоца није поступио у складу са наведеним одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја јер жалиоцу није доставио тражене информације, односно копије докумената у којима су исте садржане, нити је донео решење о одбијању захтева. Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по поднетом захтеву, у смислу цитираних одредби Закона, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 236. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиоца на тражене информације у смислу члана 5. Закона, као и да му се исте учине доступном на начин како је то наложено ставом I диспозитива овог решења, што је у складу са одредбом члана 12. Закона, којом је предвиђена могућност да се издвоје тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, а из разлога што би приступ тим информацијама представљао прекомерну обраду података о личности, супротно основном начелу пропорционалности, односно сразмерности из чл. 8. Закона о заштити података о личности.

При доношењу одлуке Повереник је имао у виду да се тражене информације односе на пословање Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д, која је основана Законом о Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 61/05, 36709 – др. Закон и 88/10) ради подстицања и унапређивања извоза и развоја економских односа Републике Србије са иностранством. Према одредби члана 3. став 1. овог Закона, Агенција обавља послове осигурања и реосигурања извозних послова и инвестиција у иностранству, као и послове финансирања извозних послова, припреме извоза и инвестиција домаћих правних лица и предузетника на иностраном тржишту и др. У складу са одредбом члана 7. истог Закона, оснивачки капитал Агенције обезбедила је Република Србија која је, према подацима Агенције за привредне регистре и Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности и једини акционар друштва. Имајући у виду наведено, информације о уговорима које је Агенција закључила у обављању своје делатности су несумњиво информације у погледу којих постоји појачан интерес јавности да зна. Поред тога, у „Извештају о могућем утицају институција јавног сектора на медије кроз плаћање услуга оглашавања и маркетинга“ Савета за борбу против корупције, привредно друштво „Pink international company“ се наводи као једно од друштава која су пружала наведене услуге за потребе јавног сектора. Такође, у „Извештају о власничкој структури и контроли медија“ Савета, посебно је анализирано измирење пореских обавеза овог привредног друштва, односно пролонгирање истих, као и поступање Министарства финансија Републике Србије – Пореске управе у том случају. Ово привредно друштво налази се и на Списку највећих дужника – правних лица на дан 31.03.2015. године, објављеном на сајту наведеног Министарства. Имајући у виду да је у медијима објављена и изјава представника Савета за борбу против корупције да је наведено привредно друштво добило кредит за подстицај извоза „вероватно да би платили тај исти порез“, Повереник налази да би се чињењем доступним тражених информација о уговорима које је Агенција закључила са „Pink international company“ омогућило јавности да оствари увид како у законитост рада Агенције тако и у сам однос државе према истом, чиме би се могла отклонити и изнета сумња у том погледу.

Навод органа власти да тражене информације не могу бити учињене доступним јавности из разлога што представљају пословну тајну, односно строго поверљиве податке, није могао бити уважен. Ово из разлога што, према одредби члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Орган власти, међутим, није пружио доказе да тражене информације представљају тајну у смислу Закона о тајности података („Сл. гласник РС“ бр. 104/09) или Закона о заштити пословне тајне („Сл. гласник РС“ бр. 72/11), односно да су исте одређене за тајне у складу са одредбама ових прописа. Такође, орган власти није навео које би, конкретно, тешке правне или друге последице могле наступити у случају омогућавања приступа траженим информацијама, као ни из којих разлога односно због којих околности би до таквих последица дошло.

Навод органа власти да, у конкретном случају, постоји сумња да се ради о злоупотреби у смислу члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја с обзиром на обим тражене документације која се односи на све уговоре закључене у периоду 01.01.2013 – 03.12.2015. године, није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што орган власти није пружио доказе који би указивали да се ради о преобимној документацији, па чак није навео ни о ком броју закључених уговора се ради. При томе, да би се тражиоцу ускратило право на приступ информацијама због злоупотребе права у смислу члана 13. Закона, није довољно да орган власти само изнесе сумњу у том погледу, већ је дужан да докаже да тражилац злоупотребљава то право на неки од прописаних начина.

Из наведених разлога, ценећи испуњеност услова за ускраћивање приступа траженим информацијама који су прописани одредбом члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, првог, да постоји неки од законом побројаних интереса који се супротстављају интересу тражиоца тј. јавности да зна, другог, да би приступом информацијама тај интерес био озбиљно повређен и трећег услова, да је то неопходно у демократском друштву, Повереник налази да у овом случају нису испуњени услови који су неопходни за ускраћивање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја. С тога је, имајући у виду да се ради о информацијама од јавног значаја садржаним у документима у поседу органа власти, као и да не постоје разлози за искључење приступа истим, Повереник донео одлуку у предметној ствари као у ставу I диспозитива решења.

Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије је дужна да о извршењу решења у ставу I диспозитива обавести Повереника у складу са чланом 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Против овог решења није допуштена жалба, већ се, у складу са Законом о управним споровима, може покренути управни спор тужбом Управном суду, у року од 30 дана од дана пријема решења.

Решење доставити:

1. Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д, Ужице, Љуба Стојановића 5,
2. Владимиру Костићу, НУНС Центар за истраживачко новинарство, Београд, Ресавска 28,
3. Писарници.